



MESTO SNINA
Verejnoprospešné služby Snina, s. r. o.

**Prevádzkový poriadok pohrebiska
na Budovateľskej ulici v Snine**

Prevádzkový poriadok:

Spracovali VPS Snina, s. r. o.:

- Ing. Marián Kníž, konateľ
- Ing. Čopíková Eva, vedúca prevádzky pohrebníctva

Schválený na rokovaní MsZ uznesením číslo: xxx/2020

dňa: 28. 05. 2020

Zverejnené na webovom sídle mesta dňa:

29. 05. 2020

Nadobúda účinnosť dňom:

29. 05. 2020

Mestské zastupiteľstvo v Snine

s c h v a ľ u j e

Prevádzkový poriadok pohrebiska na Budovateľskej ulici v Snine,

ktorý je vypracovaný v zmysle ustanovenia § 18 zákona č. 398/2019 Z. z. o pohrebníctve
a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní
v znení neskorších predpisov.

Prevádzkovateľ: Verejnoprospešné služby Snina, s. r. o.
Budovateľská 2202/10, 069 01 Snina
IČO: 43 904 157
ďalej len ako VPS Snina, s. r. o.

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- 1) Úcta k pamiatke zosnulých, ich pozostalým a spoločenské postavenie a poslanie pohrebísk určených k pietnemu pochovávaní ľudských pozostatkov alebo ukladanie ich spoločných pozostatkov spôsobom zodpovedajúcim zdravotným predpisom prikazujú, aby pohrebiská boli nielen stále udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým vzťahom, ale aby sa zároveň dbalo na všetky zdravotné a iné predpisy.
- 2) Prevádzkový poriadok pohrebiska platí pre pohrebisko na Budovateľskej ulici, je záväzný pre občanov objednávajúcich si službu, pre návštevníkov pohrebiska, právnické a fyzické osoby, ktoré na pohrebisku zabezpečujú akúkoľvek činnosť (osadzovanie náhrobných kameňov).
- 3) Na pohrebisku, podľa spracovaného projektu firmy FESPRO, sú dva spôsoby pochovávania – americké a urnové pochovávanie.

Článok 2 Správa pohrebiska

- 1) Správou mestského pohrebiska sú poverené Verejnoprospešné služby Snina, s. r. o., so sídlom v Dome smútku na Budovateľskej ulici priamo na mestskom pohrebisku.
- 2) Správca pohrebiska sa stará o jeho vonkajší vzhľad zabezpečením čistoty celého komplexu, udržiavaním zariadení a technickej vybavenosti (Domu smútku, garáží, oplotenia, chodníkov, ciest) a výsadbou a údržbou zelene. Prepožičiava miesta na pochovávanie a poskytuje ďalšie služby spojené s pohrebným obradom. Vede prehľadnú evidenciu o uložení ľudských pozostatkov do hrobu na pohrebisku a uložení spoločných ľudských

pozostatkov do urnových schránok. Vykonáva celkový dozor na pohrebisku a vydáva súhlas na osadenie náhrobných kameňov. Vydáva súhlas na exhumáciu.

Článok 3 **Rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku**

Prevádzka „Pohrebniectvo“ na pohrebisku v Snine zabezpečuje poskytovanie nasledujúcich služieb:

- prepravu ľudských pozostatkov (podľa Prevádzkového poriadku pohrebnej služby),
- poradenskú službu priamo súvisiacu s organizovaním pohrebného obradu,
- predaj rakiev a smútočných potrieb potrebných pre pohrebný obrad,
- úpravu ľudských pozostatkov a ich ukladanie do konečnej rakvy, transportnej rakvy alebo vaku,
- komplexnú prípravu obradnej miestnosti,
- organizovanie smútočného obradu aj vrátane vystavenia potvrdení,
- výkop hrobu a zásyp hrobu,
- uloženie panelov v hrobke,
- uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami do hrobu,
- uloženie urny s popolom do kolumbária,
- úprava hrobového miesta s hrobovým príslušenstvom,
- celoročnú údržbu pohrebiska – starostlivosť o zatravnené plochy – výsev, zavlažovanie, kosenie, osvetlenie, odhŕňanie snehu, zametanie ciest, schodov a pod.,
- vedie evidenciu.

Článok 4 **Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebiska**

- 1) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný:
 - a) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným „Prevádzkovým poriadkom pohrebiska“,
 - b) prevziať ľudské pozostatky, ľudské ostatky, potratený ľudský plod alebo predčasne odňatý ľudský plod, ak sú doložené potrebnými dokladmi,
 - c) viesť evidenciu, ktorá obsahuje:
 - 1) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené,
 - 2) miesto a dátum jej narodenia a úmrtia, rodné číslo,
 - 3) dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
 - 4) záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
 - 5) meno, priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu – ak ide o fyzickú osobu, obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo nájomcu – ak ide o právnickú osobu,
 - 6) dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu,
 - 7) údaje o vypovedaní nájomnej zmluvy,
 - 8) údaje o zákaze pochovávaní a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,
 - 9) údaje o zrušení pohrebiska,
 - d) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním pre jeho identifikáciu,

- e) zdržať sa pri styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
 - f) písomne informovať nájomcu o:
 - 1) skutočnosti, že uplynie lehota, za ktorú bolo nájomné zaplatené,
 - 2) dátume, ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť, ak mu je známa jeho adresa (súčasne túto informáciu zverejniť na mieste obvyklom na pohrebisku),
 - g) ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotreté, tleciu dobu primerane predĺžiť a na tento účel si vyžiadať posudok úradu (na základe tohoto posudku upraviť prevádzkový poriadok pohrebiska),
 - h) zabezpečiť, aby nedošlo k zámene ľudských pozostatkov, ktoré musia zodpovedať listu o prehliadke mŕtveho a štatistickému hláseniu o úmrtí,
 - i) dodržiavať čistotu, poriadok a dezinfekciu, riadne vetranie v smútočnej a obradnej miestnosti a hygienických zariadeniach,
 - j) zabezpečiť pred rozlúčkou vystavenie ľudských pozostatkov, aranžovanie vencov a kytíc, živú či reprodukovánú hudbu, umožniť prejavy jednotlivým rečníkom či recitátorom básni,
 - k) dohodnúť deň a hodinu rozlúčky s pozostalými (obstarávateľom),
 - l) starať sa o interiérovú zeleň ako jej vhodný výtvarný doplnok,
 - m) zabezpečiť, aby rakva so zosnulým bola včas a dôstojne vystavená do sklenenej vitríny, resp. na katafalk.
- 2) Pracovníci pohrebniectva sú povinní:
- a) pri styku s pozostalými a účastníkmi rozlúčky vystupovať slušne a ochotne,
 - b) mať primerané a slušné oblečenie a upravený vzhľad,
 - c) zachovať piete k zomrelým,
 - d) zachovať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone zamestnania.

Článok 5

Povinnosti nájomcu pri údržbe a zriadení hrobového miesta

- 1) Právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím nájomnej zmluvy.
- 2) Uzavretím nájomnej zmluvy prevádzkovateľ pohrebiska prenajíma za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú – nesmie byť vypovedaná skôr, ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku, mimo prípadov uvedených v § 22 zákona č. 398/2019 Z. z..
- 3) Nájomca, ktorý predloží doklad – nájomnú zmluvu – sa považuje za osobu oprávnenú disponovať s hrobovým miestom a platiť úhradu za ďalšie obdobie.
- 4) Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy majú dedičia – ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý doručí písomnú žiadosť ako prvý a preukáže svoj status blízkej osoby k zomrelému nájomcovi.
- 5) Prevod práva na hrobové miesto môže vykonať len správca pohrebiska na písomný návrh oprávnenej osoby (nájomcu).
- 6) Zvädnuté alebo ináč znehodnotené kytice, vence a iné ozdoby bez trvanlivosti je povinný nájomca odstrániť a uložiť na určené miesto (kontajnery, koše).

- 7) Pri budovaní, osadení náhrobného kameňa je nájomca povinný riadiť sa pokynmi správcu pohrebiska, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmer či druh použitého materiálu, pričom musia byť dodržané tieto zásady:
- **rozмеры, tvar a osadenie náhrobného kameňa na hrob zosnulého:**
 - a) rozмеры a tvar náhrobného kameňa:
 - podkladová doska s možnosťou úložného priestoru na lampáše a sviečky musí mať nasledovné rozмеры – šírka, hĺbka – 800/400 mm,
 - vrchná časť náhrobného kameňa s ľubovoľným tvarom bude na základovej doske v polohe na stojato s maximálnou výškou 650 mm uložená tak, aby vznikol priestor na umiestnenie lampášov a svietnikov,
 - b) osadenie náhrobného kameňa na hrob:
 - podkladová doska o rozmeroch 800/400 mm sa umiestňuje na hrob zosnulého na hornú časť hrobu takto: 100 mm od hornej hranice hrobu, pričom od bočných hraníc hrobu ostáva voľná plocha 100 mm,
 - náhrobné kamene sú osadené v radoch vedľa seba,
 - uličky medzi hrobovými miestami v šírke 500 mm,
 - náhrobný kameň na hrob je možné osadiť najskôr po uplynutí desiatich kalendárnych mesiacoch.
- 8) Po ukončení prác pri osadzovaní náhrobného kameňa je nájomca povinný na svoj náklad vyčistiť okolie hrobového miesta a vzniknutý odpad zlikvidovať zákonným spôsobom.
- 9) Výsadba kríkov, drevín, kvetinových záhonov, zakladanie trávnikov a mohýl (navršovaním zeminy) na hrobovom mieste a v jeho okolí je zakázaná.
- 10) Okrem hore uvedených ustanovení je nájomca hrobového miesta povinný dodržiavať aj ustanovenia nájomnej zmluvy.

Článok 6

Povinnosti návštevníkov pohrebiska

- 1) Na pohrebisku sú občania povinní správať sa tak, aby bola zachovaná dôstojnosť tohto miesta v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a pravidlami používania zariadení pohrebiska a obradných siení.
- 2) Na pohrebisku je zakázané najmä:
 - a) fajčiť a používať alkoholické nápoje a iné návykové látky,
 - b) odhadzovať a ukladať odpadky mimo určené miesta,
 - c) viesť psov a iné zvieratá,
 - d) robiť hluk alebo iným spôsobom narušovať pokoj,
 - e) zdržiavať sa mimo určených hodín,
 - f) spaľovať lístie alebo iný odpad,
 - g) jazdiť s motorovými vozidlami.

Článok 7

Spôsob nakladania s odpadmi

Odpadky a podobné predmety, suché vence, kytice či kvety sa musia ukladať len do kontajnerov či košov na to určených. Tieto sa následne 1x v týždni vyvážajú na skládku KO. Pri

pálení sviečok musia návštevníci dodržiavať bezpečnostné opatrenia tak, aby nedošlo k vznieteniu ozdôb, resp. suchej trávy.

Článok 8 Prístupnosť pohrebiska verejnosti

- 1) Pohrebisko je prístupné verejnosti denne v čase:

letné obdobie od	07,⁰⁰ hod.	do	20,⁰⁰ hod.
zimné obdobie od	07,⁰⁰ hod.	do	17,⁰⁰ hod.

- 2) Výnimku tvorí iba obdobie **od 01. 11. do 08. 11.** príslušného roka (vrátane) počas oktávy sviatku Všetkých svätých, **vtedy je pohrebisko otvorené tak, ako v letnom období.**
- 3) Správa pohrebiska môže prístup na pohrebisko alebo jeho časť dočasne zakázať, napr. v dobe vykonávania terénnych úprav, exhumácie a za nevhodných poveternostných podmienok (sneh, poľadovica), pokiaľ nie je možné zabezpečiť bezpečnosť návštevníkov pohrebiska.
- 4) Správca pohrebiska umožní voľný prístup k cirkevným a iným objektom na pohrebisku v dobe jeho sprístupnenia verejnosti a zabezpečí voľný priechod smútočnému pohrebnému sprievodu.
- 5) Vstup do rozlúčkovej miestnosti je povolený v deň pohrebu 1 hodinu pred pohrebným obradom.
- 6) Vence, kytice a podobné dary musia byť z dôvodu aranžovania obradnej miestnosti doručené najneskôr 20 minút pred rozlúčkou.
- 7) Po ukončení rozlúčky pri pochovávaní do hrobu sa spravidla postupuje tak, že spolupracovníci a prítomní známi zomrelého, ktorí sa zúčastňujú pohrebného obradu s vencami a kyticami, tieto odnášajú v sprievode k hrobu.
- 8) Mladistvým (deťom) do 12 rokov je povolený vstup na pohrebisko a do obradnej miestnosti len v prítomnosti dospeléj osoby.

Článok 9 Plán miest na pochovávanie, spôsob ukladania ľudských pozostatkov a exhumácia ľudských ostatkov

- 1) Správa pohrebiska sa riadi podľa projektovej dokumentácie a plán miest na pochovávanie je určený na základe projektovej dokumentácie.
- 2) Samotný priestor pre hrob má rozmery 1 000 mm x 2 200 mm. Hrobové miesto má rozmer 1 500 mm x 3 200 mm. Od seba sú hroby vzdialené 500 mm.

Výkop hrobu

Výkop hrobu o plošných rozmeroch 1 000 mm na šírku a 2 200 mm na dĺžku je jednohrob vykopaný do hĺbky 1 800 mm. Pri výkope dvojhrobu sú plošné miery totožné s jednohrobom, ale výkop je do hĺbky 2 200 mm.

Koncepcia výkopov

Prvá etapa pohrebiska je rozdelená asfaltovým chodníkom smerujúcim nahor na dve časti. Na ľavej strane sa nachádza sekcia " 2 " a po pravej strane sekcia " 1 ". V každej sekcii je naprieč umiestnených 15 radov hrobových miest. V sekcii " 1 " sú v prvom rade detské hroby. Pochováva sa postupne do radu, striedavo na pravú aj ľavú stranu.

Zabezpečenie hrobu proti posuvu pôdy

Po vykopení jamy pre hrob sa do vnútra po stranách hrobu vložia betónové panely, ktoré sú pre tento účel určené a musia tesne priliehať k stenám jamy. Výška uloženia panelov je podľa typu hrobu - dvojhrob alebo jednohrob. Dôležité je, aby vrchná časť oporných panelov bola od povrchu zeme približne 400 mm.

Pochovávanie

- a) Do nového, vopred pripraveného hrobu, v ktorom sú uložené panely.

Uloží sa rakva s ľudskými pozostatkami do hrobu a zasype sa hlinou až po povrch. Na mieste, kde má byť náhrobný kameň sa položí platňa o rozmeroch 35 mm x 110 mm.

- b) Do hrobu, v ktorom už je uložená rakva.

Po stranách hrobu sa dajú zberné nádoby, do ktorých sa dáva vykopaná hlina z hrobu. Druhá rakva s ľudskými pozostatkami sa dáva na prvú rakvu tak, aby po uložení do hrobu bola zasypaná skyprenou zeminou vo výške 1 200 mm. Zberné nádoby chránia trávny porast pred poškodením na vedľajších hroboch. Po 10-tich mesiacoch sa povrch hrobového miesta urovná a zaseje sa tráva.

- c) Do detského hrobu.

Osadenie náhrobných kameňov

Náhrobné kamene sa osadzujú podľa prevádzkového poriadku pohrebiska, t. j. článok V.

Spôsob ukladania ľudských pozostatkov na pohrebisku na Budovateľskej ulici je nasledovný:

Jednohrob:

- hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1 600 mm,
- dno hrobu musí ležať najmenej 500 mm nad hladinou podzemnej vody,
- rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške do úrovne okolitého terénu.

Dvojhrob:

- a) ukladanie dvoch ľudských pozostatkov je vertikálne,
- b) hĺbka hrobu je 2 200 mm, dno hrobu musí ležať najmenej 500 mm nad hladinou podzemnej vody,
- c) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške do úrovne okolitého terénu.

Detský hrob:

- a) pre dieťa mladšie ako 10 rokov musí byť hĺbka hrobu najmenej 1 200 mm,
- b) pre potratený alebo predčasne odňatý ľudský plod uložený v rakve musí byť hĺbka hrobu 700 mm,
- d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške do úrovne okolitého terénu.

Pred uplynutím tlecej doby možno ľudské ostatky exhumovať na žiadosť:

- a) orgánov činných v trestnom konaní,
- b) obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije,
- c) obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.

Žiadosť o exhumáciu musí byť v písomnej forme a musí obsahovať:

- posudok úradu,
- list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
- nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, kde budú ľudské ostatky uložené.

Náklady na exhumáciu hradí ten, kto o ňu požiadal.

- 3) Ak do 96 hodín od úmrtia nikto pochovanie nezabezpečí, alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho, pochovanie zabezpečí obec, na ktorej území došlo k úmrtiu a to do 14 dní od úmrtia. Ľudské pozostatky v mraziacom zariadení sa musia pochovať do 30 dní. Ak nie je známe miesto úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, v ktorej katastrálnom území sa ľudské pozostatky našli. **Ľudské pozostatky osoby, ktorej totožnosť sa nezistila, nemožno spopolniť.**
- 4) Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať **do 96 hodín** od úmrtia, nie však **pred uplynutím 24 hodín** od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď.
- 5) Spopolnené ostatky sa ukladajú do skriniek v kolumbáriu vyhradených na tento účel.
- 6) Pochovávanie sa vykonáva v dňoch **pondelok až piatok**. V odôvodnených prípadoch môže byť pohrebný akt uskutočnený aj v sobotu.
- 7) Pochovať na pohrebisku iné ako ľudské pozostatky a ľudské ostatky je zakázané.

Článok 10 **Dĺžka tlecej doby**

Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá je na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu a posudku úradu pre pohrebisko v Snine **20 rokov**.

Článok 11

Spôsob vedenia evidencie pohrebiska

Evidencia pohrebiska je zabezpečovaná v zmysle § 17 ods. 4 písm. a) zákona č. 398/2019 Z. z.

Článok 12

Cenník služieb

Cenník poskytovaných služieb tvorí prílohu tohto prevádzkového poriadku a môže byť menený iba so súhlasom MsZ v Snine.

Článok 13

Podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko

Vzhľadom na novú skutočnosť, že v meste Snina začala pôsobiť ďalšia pohrebná služba, platia v zmysle § 18 ods.1 písm. j) tieto podmienky:

- prevádzkovateľ pohrebiska je povinný umožniť prevádzkovateľovi pohrebnej služby vstup na pohrebisko na vykonanie pohrebnej služby v rozsahu dohodnutom s obstarávateľom pohrebu,
- prevádzkovateľ pohrebnej služby včas, minimálne 1 deň vopred, dohodne s prevádzkovateľom pohrebiska termín pohrebu a oboznámi prevádzkovateľa pohrebiska so scenárom pietneho aktu,
- prevádzkovateľ pohrebnej služby a pozostalí sa dohodnú s prevádzkovateľom pohrebiska na mieste a spôsobe pochovania,
- pohyb pracovníkov pohrebnej služby správa pohrebiska umožní len v spoločných priestoroch Domu smútku, t. j. priestory márníce, malej a veľkej obradnej miestnosti, chodieb a sociálnych zariadení,
- pracovníkom pohrebnej služby bude v deň pohrebného obradu umožnený vstup do Domu smútku 1 hodinu pred začiatkom pohrebného obradu. V deň modlenia pri telesných pozostatkoch v malej obradnej miestnosti 15 minút pred začiatkom,
- pracovníci pohrebnej služby sú povinní dodržiavať ustanovenia zákona č. 124/2006 Z. z. o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, ako aj ustanovenia zákona č. 314/2016 Z. z. o ochrane pred požiarmi,
- prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný dodržiavať prevádzkový poriadok pohrebiska.

Článok 14

Záverečné ustanovenia

- 1) Kontrolu dodržiavania tohto prevádzkového poriadku vykonávajú orgány mesta, mestská polícia, poverení pracovníci VPS Snina, s. r. o., prípadne komisia zriadená na tento účel MsZ.

- 2) Porušovanie tohto prevádzkového poriadku môže byť posudzované ako priestupok, ak sa nejedná o trestný čin.
- 3) Za znečistenie priestorov pohrebiska odpadkami má správa pohrebiska právo dať odpratať neporiadok na náklady vinníka, ak tak neurobí sám na výzvu správy pohrebiska, prípadne ho dať na priestupkové konanie.
- 4) Tento prevádzkový poriadok schválilo MsZ v Snine dňa 28. 05. 2020 uznesením č. .../2020.
- 5) Schválením tohto prevádzkového poriadku sa ruší Prevádzkový poriadok pohrebiska na Ul. budovateľskej z februára 2018.

Snina máj 2020

Ing. Marián Kníž
konateľ